

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра світової літератури

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
Інституту філології

Протокол № 5 від 19.12. 20 17 р.

Вчений секретар

Т.Л.Видайчук

ПРОГРАМА КАНДИДАТСЬКОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 10.01.05 – ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
світової літератури

Протокол № 4 від 06.12. 20 17 р.

Завідувач кафедри Ю.І.Ковбасенко

Київ
2017-2018

1. Предмет порівняльного літературознавства, його складові частини.
2. Компаративістика й світова література.
3. Історія літературної компаративістики. Її становлення і розвиток, основні етапи.
4. Компаративістика на сучасному етапі. Французька і американська школи.
5. Генетико-контактні зв'язки, механізм їхньої дії.
6. Вплив і рецепція в розвитку літератур. Сучасне трактування проблеми.
7. Форми генетико-контактних зв'язків (імпульс, наслідування, запозичення, переробка, травестія, ремінісценція, парафраза та ін.).
8. Генетичні зв'язки новоєвропейських літератур з античними. Типи й форми цих зв'язків.
9. Генетичні зв'язки новоєвропейських літератур з середньовічною літературою.
10. Переклад як форма міжлітературних взаємин. Історичні форми та види перекладів.
11. Етапи і форми генетико-контактних зв'язків української літератури з європейськими літературами.
12. Типологічні спільності, їх виникнення і функціонування.
13. Ступені й форми типологічних спільнот, методологія і методика їх вивчення.
14. Взаємопов'язаність і взаємодія генетико-контактних зв'язків і типологічних спільнот у розвитку літератури.
15. Тематологічний рівень порівняльного вивчення літератури (теми, мотиви).
16. Генологічний рівень порівняльного вивчення літератур (роди, жанри і жанрові форми).
17. Трансформації жанрів і жанрових форм в національних літературах.
18. Рівень художніх напрямів і стилів у порівняльному вивченні літератури.
19. Своєрідність художніх напрямів і стилів у національних літературах (на матеріалі романтизму, реалізму, модернізму чи інших художніх систем).
20. Епохи й періоди літературних взаємин, їхні синхронні й діахронні зрізи.
21. Література в системі мистецтв, її взаємозв'язки й взаємодія з іншими мистецтвами.
22. Література й міфологія та фольклор, особливості зв'язків літератури з ними на різних етапах розвитку літератури і в її різних художніх системах.
23. Література і Біблія в генетико-типологічному аспекті.
24. Системно-порівняльний аналіз літературних явищ.
25. Національні літератури і їх міжнаціональні контексти (зональні, регіональні, європейський, світовий).
26. Література Київської Русі в системі європейських середньовічних літератур.
27. Українська література й літератури європейського Відродження.
28. Українське бароко і європейське бароко. Генетико-контактні зв'язки й типологія.
29. Український романтизм в слов'янському та європейському контексті.

30. Український реалізм в порівняльно-типологічному аспекті.
31. Український модернізм в порівняльно-типологічному аспекті.
32. Етапи розвитку компаративістики.
33. Сучасне порівняльне літературознавство як третій етап наукової компаративістики.
34. Методологічний плюралізм сучасного порівняльного літературознавства. Нові концепції і течії.
35. Методології теорії літератури (герменевтика, культурна антропологія, рецептивна естетика, інтертекстуальність) в компаративістиці.
36. Підрозділи компаративістики.
37. Компаративістські школи, концепції.
38. Імагологія як проблема порівняльного літературознавства.
39. Постколоніальні студії. Культурологічна проблематика постколоніальних студій.
40. Мультикультуральні студії. Представники, напрями і тенденції.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності. Львівський текст XX ст. – Львів, 2000.
2. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів, 1996.
3. Білецький О. Українська література серед інших літератур світу // Праці: В 5-ти т. – Т. 2. – К.: Наук. думка, 1965.
4. Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
5. Вєрвєс Г. Як література самоутверджується у світі: дослідження. – К.: Дніпро, 1990. – 452 с.
6. Грабович Г. До історії української літератури. – К., 2003.
7. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця ХІХ – першої третини ХХ ст.: Монографія. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.
8. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения: Пер. с рум. – М.: Прогресс, 1977. – 229 с.
9. Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.
10. Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение. Восток и Запад. – Л.: Наука, 1979. – 494 с.
11. Западное литературоведение XX века. – М.: Наука, 2004.
12. Конрад Н.И. Запад и Восток. Статьи. – М. : Наука, 1972.
13. Ласло-Куцюк М. Велика традиція. Українська класична література в європейському контексті. – Бухарест, 1979.
14. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.
15. Література. Теорія. Методологія / Пер. З пол.. С. Яковенка. – К., 2006.

16. Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша.— Тернопіль, 2002.— 334 с.
17. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. — Черкаси, 2006. — 364 с.
18. Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. — К. : Дніпро, 1988. — 395 с.
19. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. — К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006.
20. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту: (Основи лінгвопоетики) : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. — Вінниця : Нова Книга, 2005. — 416 с.
21. Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. — М. : Наука, 1976. — 359 с.
22. Нямцу А. Иуда Искарот и другие...: Учеб. пособие. — Черновцы: Рута, 2004. — 88 с.
23. Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федьковича. — Черновцы : Рута, 2001. — 208 с.
24. Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. — Черновцы : Рута, 2003. — 80 с.
25. Попович А. Проблемы художественного перевода / Под ред. П.М.Топера / Пер. со словац. И.А.Бернштейн, И.С.Чернявской. — М.: Высш. школа, 1980. — 199 с.
26. Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). — К.: Нора-принт, 1998. — 311 с.
27. Пригодій С. Типологія української та американської літератур на порубіжжі ХІХ – ХХ ст. — К., 2004. — Ч. 1; К., 2005. — Ч. 2.
28. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. — 2002. — № 3. — С.58 – 67.
29. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму: монографія. — Вид. 2-ге, доп. і переробл. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. — 392 с.
30. Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст. — Луцьк, 2006.
31. Радчук В. Глобалізація і переклад // Всесвіт. — 2002. — № 5-6. — С.127-136.
32. Саїд Д. Культура й імперіалізм. — К., 2007.
33. Саїд Д. Орієнталізм. — К., 2001.
34. Стріха М. Переклад як націєтворення // Зарубіжна література — 2003. — № 14. — С.13-14.
35. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи [антологія]. — К., 2009.

36. Традиційні сюжети та образи: моногр. / автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.
37. Турган О.Д. Українська література кінця XIX - початку XX ст. і античність: (Шляхи сприйняття і засвоєння) / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1995. – 175 с.
38. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті : В 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987 – 1991.
39. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.142-172.
40. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. – К., 2005
41. Antologia zagranicznej Komparatystyki literackiej / Pod red. Janaszek-Ivanickovej. – Warszawa, 1997.

КРИТЕРІЇ ТА НОРМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

На кандидатському іспиті з порівняльного літературознавства беремо до уваги оцінювання не окремих знань, умінь та навичок, а комплекси, що є складовими тієї чи тієї компетенції: *літературознача компетенція* передбачає знання про компаративістику, уміння застосовувати знання під час порівняльного аналізу; *комунікативна компетенція* характеризується оволодінням спеціальними мовленнєвознавчими знаннями: стилі й типи мовлення, доцільне використання в тексті засобів мовленнєвої виразності та вміння застосовувати їх у процесі аналізу тексту тощо.

Аспірант одержує оцінку **«відмінно»**, якщо: дотримані всі вимоги високого рівня; він вільно оперує визначеними програмою поняттями, демонструє знання методів досліджень, знання історії порівняльного літературознавства, володіння відомостями про видатних компаративістів і українських зокрема.

Аспірант одержує оцінку **«добре»**, якщо він дотримується вимог достатнього рівня або не дотримані 1–2 вимоги, характерні для високого рівня (скажімо, неповне знання матеріалу; знання окремих методів досліджень; епізодичні знання історії компаративістики, уміння подавати лише окремі коментарі до фактів сходжень і збігів тощо).

Аспірант одержує оцінку **«задовільно»**, якщо його відповідь співвідноситься з вимогами середнього рівня. Він відтворює основний навчальний матеріал, здатний розв'язувати завдання не творчо, а за зразком.

Аспірант одержує оцінку **«незадовільно»**, якщо його відповідь демонструє низький рівень літературознавчої компетенції (відсутність певних умінь і навичок щодо розпізнавання основних одиниць та понять; незнання окремих методів досліджень; уривчасті, безсистемні знання елементів історії науки; губиться в термінах, завдання починає виконувати, але не доводить його до кінця).